

 dos. Zaur Məmmədov
"02" "06" 2026-cı il

Fənn sillabusu
(işçi tədris proqramı)

İxtisasın şifri və adı: 6004008-"Mühasibat"

Fakültə: İqtisadiyyat və idarəetmə

Kafedra: Maliyyə idarəetməsi və audit

I.Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: S/f (İnvestisiyanın idarə edilməsi) (Fənn proqramı LDU-nun 30 aprel 08 sayılı EŞ -nin qərarı ilə nəşr hüququ verilmişdir).

Kodu: İPFS-B03

Tədris ili: IV (2026/2027) Semestr: VII (Payız)

Tədris yükü: Cəmi: 60 saat. Auditoriya saati - 20 saat (10 saat mühazirə, 10 saat seminar)

Tədris forması: Qiyabi

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 6

Auditoriya №:

Saat:

II.Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, elmi dərəcəsi və elmi adı:

1. Tağızadə Səriyyə Cəfər qızı, baş müəllim

2. Əhədova Nübar Adil qızı, müəllim

Məsləhət günləri və saati:

1. Tağızadə S. I-V gün saat 12⁰⁰-13⁰⁰

2. Əhədova N. I-V günlər 12⁰⁰-13⁰⁰

E-mail ünvanı:

1. sariyyatagizade@gmail.com

2. ahadovanubar2@gmail.com

Kafedranın ünvanı: Lənkəran ş., Füzuli küç.,170-a

III.Tövsiyə olunan dərslik, dərs vəsaiti və metodik vəsaitlər:

Əsas ədəbiyyat

1. Atakişiyev M.C. və b. İnvestisiya layihələrinin idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsi mexanizmləri. Bakı, 2008.
2. Əhmədova, Təranə Mütəllib qızı. İnvestisiya proseslərinin idarə edilməsi: dərs vəsaiti / T. M. Əhmədova; elmi red. Q. S. Hüseynov; Sumqayıt Dövlət Universiteti.- Sumqayıt: SDU-nun nəşri, 2021.- 398 s.

Əlavə ədəbiyyat

3. Azərbaycan Respublikasının İnvestisiya fəaliyyəti haqqında Qanun. 22 iyun 2022-ci il № 551-VIQ
4. Аскинадзи, В. М. Инвестиции : учебник для вузов / В. М. Аскинадзи, В. Ф.Максимова. – 3-е изд., перераб. и доп. – Москва : Издательство Юрайт, 2025. – 386 с.
5. Балдин К. В., Макриденко Е. Л., Швайка О. И. Управление инвестициями: Учебник для бакалавров.: Учебник ; Издательство: Москва: Дашков и К ; Год: 2024 — 238 с.
6. Воронцовский, А. В. Управление инвестициями: инвестиции и инвестиционные риски в реальном секторе экономики : учебник и практикум для вузов / А. В. Воронцовский. — 2-е изд., перераб. и доп. — Москва . Издательство Юрайт, 2025. — 407 с. — (Высшее образование). — ISBN 978-5-534-18557-7. — Текст : электронный // Образовательная платформа Юрайт [сайт]. — URL : <https://urait.ru/bcode/566776> (дата обращения : 07.03.2025).
7. Инвестиционный менеджмент : учебник и практикум для вузов / под общей редакцией Д. В. Кузнецова. – 2-е изд. – Москва : Издательство Юрайт, 2025. – 289 с.

8. Холодкова, В. В. Управление инвестиционным проектом : учебник и практикум для вузов / В. В. Холодкова. — Москва : Издательство Юрайт, 2022. — 302 с.
9. Чурсин, А. А. Управление инновациями : учебник / А.А. Чурсин, М.М.-С. Абуева. — Москва : ИНФРА-М, 2024. — 331 с.

IV.Prerekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün öncədən başqa fənnlərin tədris olunmasına zərurət yoxdur.

V.Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxta başqa fənnlərin tədris olunmasına zərurət yoxdur.

VI.Fənnin təsviri və məqsədi: Müasir dövrdə iqtisadiyyatın davamlı inkişafı, rəqabət qabiliyyətinin artırılması və resurslardan səmərəli istifadə edilməsi investisiya fəaliyyətinin düzgün təşkili və idarə olunmasından bilavasitə asılıdır. Qloballaşma proseslərinin dərinləşməsi, maliyyə bazarlarının genişlənməsi və kapitalın beynəlxalq hərəkətililiyinin artması investisiya qərarlarının elmi əsaslarla qəbul edilməsini zəruri edir.

İnvestisiya fəaliyyəti həm makroiqtisadi, həm də mikroiqtisadi səviyyədə iqtisadi artımın əsas hərəkətverici qüvvələrindən biri hesab olunur. Müəssisələrin inkişafı, yeni texnologiyaların tətbiqi, innovasiya fəaliyyətinin genişlənməsi və istehsalın modernləşdirilməsi birbaşa investisiya qoyuluşlarının səmərəliliyindən asılıdır. Bu baxımdan investisiyaların düzgün istiqamətləndirilməsi, risklərin qiymətləndirilməsi və optimal investisiya strategiyalarının seçilməsi xüsusi əhəmiyyət kəsb edir.

Eyni zamanda, maliyyə bazarlarının inkişafı, qiymətli kağızlar və törəmə maliyyə alətlərinin geniş yayılması investorların daha mürəkkəb və çoxşaxəli qərarlar qəbul etməsini tələb edir. Bu isə investisiyanın idarə olunması sahəsində nəzəri biliklərlə yanaşı, praktiki bacarıqların da formalaşdırılmasını zəruri edir.

"İnvestisiyanın idarə edilməsi" fənni tələbələrə investisiya proseslərinin mahiyyətini dərk etməyə, investisiya layihələrini qiymətləndirməyə, risk və gəlir arasında optimal balansı müəyyən etməyə, həmçinin investisiya portfellerini formalaşdırmaq və idarə etmək bacarıqları qazandırır. Bu biliklər gələcək mütəxəssislərin maliyyə, biznes və idarəetmə sahələrində səmərəli fəaliyyət göstərməsində mühüm rol oynayır.

Beləliklə, fənnin tədrisi müasir iqtisadi şəraitdə yüksək ixtisaslı kadrların hazırlanması baxımından aktual olmaqla yanaşı, həm nəzəri, həm də praktiki baxımdan böyük əhəmiyyətə malikdir.

"İnvestisiyanın idarə edilməsi" fənninin tədrisində əsas məqsəd tələbələrə investisiya fəaliyyətinin nəzəri və metodoloji əsaslarını mənimsətmək, investisiya layihələrinin hazırlanması və qiymətləndirilməsi, risklərin təhlili və idarə olunması, həmçinin investisiya qərarlarının qəbul edilməsi üzrə praktiki bilik və bacarıqlar formalaşdırmaqdır. Eyni zamanda tələbələrdə maliyyə bazarları, portfel idarəetməsi və innovasiya fəaliyyətinin investisiya aspektləri haqqında sistemli anlayış yaratmaqdır.

VII. Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII.Qiymətləndirmə: Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bal aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar, məşğələ və laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə görə və 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə. İmtahanda qazanılan balların maksimum miqdarı 50-dir. Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzər alınır.

İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir. Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal- tələbə keçilmiş material dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.
- 9 bal-tələbə keçilmiş material tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açə bilir.
- 8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal- tələbə keçilmiş material başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırə bilmir

- 6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.
- 5 bal-tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.
- 4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
- 3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırma bilmir;
- 1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.
- 0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin fənn üzrə aralıq qiymətləndirmə balının (imtahanda topladığı balın) miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin fənn üzrə aralıq qiymətləndirmə balı cari qiymətləndirmə balına (semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala) əlavə olunmur. Fənn üzrə cari və aralıq qiymətləndirmənin ümumi nəticəsinə görə tələbənin biliyi yekun olaraq aşağıdakı kimi qiymətləndirilir:

Bal aralığı (göstərilən ballar daxil olmaqla)	Hərflə işarəsi	Sözlə yazılışı
91-100 bal	A	əla
81-90 bal	B	çox yaxşı
71-80 bal	C	yaxşı
61-70 bal	D	kafi
51-60 bal	E	qənaətbəxş
51-baldan aşağı	F	qeyri-kafi

IX. Davranış qaydalarının pozulması: Tələbə Universitetin Daxili intizam qaydalarını pozduqda onun barəsində mövcud qanunvericilik çərçivəsində müvafiq tədbir görülməkdir.

X. Təqvim mövzu planı: Mühazirə: 10 saat, seminar: 10 saat. Cəmi: 20 saat

№	Tədris olunan mövzuların məzmunu	Saat		Tarix
		Mühazirə	Seminar	
1.	Mövzu № 1. İnvestisiya qoyuluşunun mahiyyəti, formaları və investisiya siyasəti Plan: 1. İnvestisiya anlayışı və onun iqtisadi mahiyyəti 2. Fənnin məqsədi və vəzifələri 3. İqtisadiyyatın investisiya təminatının nəzəri əsasları 4. Investorun hüquq və vəzifələri 5. Sənayenin investisiya təsnifatı 6. İnvestisiya fəaliyyətinin hüquqi və iqtisadi əsasları 7. Dövlətin investisiya siyasəti 8. İnvestisiya siyasətinin prinsipləri 9. İnvestisiya fəaliyyətinin dövlət tənzimlənməsi Mənbə: [Mühazirə materialları, 1-9]	2	2	
2.	Mövzu № 2. İnvestisiya fəaliyyətinin təşkili və idarə edilməsi Plan 1. İqtisadi sahələrin dinamik inkişafında investisiya qoyuluşunun mahiyyəti. 2. İnvestisiya fəaliyyətinin obyektləri və subyektləri 3. Xarici investisiyaların əsas istehsal sahələrinə cəlb olunmasının əhəmiyyəti 4. Müəssisələrin əsaslı fondlarının bərpasında və yenidən qurulmasında investisiyanın tətbiqi mexanizmləri 5. Sənaye sahələrində yeni texnologiyaların tətbiqində investisiyanın iqtisadi mahiyyəti Mənbə: [Mühazirə materialları, 1-9]	2	2	

3.	Mövzu № 3. Investisiya layihələrinin xüsusiyyətləri və maliyyələşdirilməsi mənbələri Plan: 1. Investisiya layihələrinin mahiyyəti 2. Investisiya layihələrinin təsnifləşdirilməsi 3. Layihənin əsas ideyaları 4. Investisiya layihələrinin əsas bölmələri 5. Investisiya layihəsinin işlənməsində texniki-iqtisadi əsaslandırmanın rolu 6. Müəssisənin təsərrüfat daxili maliyyə ehtiyatları 7. Müəssisənin mərkəzləşdirilmiş vəsaiti 8. Xaricdən cəlb olunmuş maliyyə vəsaitləri Mənbə: [Mühazirə materialları, 1-9]	2	2	
4.	Mövzu № 4. Aktivlərin bölgüsü qaydası, investisiya qoyuluşlarının səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi, risk və gəlir Plan: 1. Investisiya qoyuluşunda aktivlərin iqtisadi mahiyyəti 2. Aktivlərin bölgüsü, cari və uzunmüddətli aktivlər 3. Investisiya qoyuluşlarının səmərəliliyinin qiymətləndirilməsində zaman faktorunun rolu 4. Investisiya qoyuluşlarında qeyri-müəyyənliyin yaranma səbəbləri və onun aradan qaldırılmasının həlli yolları 5. Riskin xarakterik xüsusiyyətləri 6. Risklərin idarə olunması 7. Layihə riskləri səviyyəsinə təsir edən amillərin tədqiqi 8. Risklərin neytrallaşdırılmasının həlli üsulları 9. Investisiya faktoru və gəlirlər Mənbə: [Mühazirə materialları, 1-9]	2	2	
5.	Mövzu № 5. Kapital qoyuluşunun tərkibi, strukturu. Portfelin diversifikasiyası və investisiya qərarlarının qəbul edilməsi. Müəssisənin innovasiya fəaliyyətinin mahiyyəti və tərkibi Plan: 1. Kapital qoyuluşunun mahiyyəti 2. Kapital qoyuluşu formasında investisiyanın iqtisadiyyatda tətbiqi 3. Əsas fondların təkrar istehsalı formalarına görə kapital qoyuluşlarının növləri 4. Kapital qoyuluşunun maliyyələşdirmə mənbələri 5. Maliyyə investisiyaları portfelinin formalaşdırılması 6. Portfelin diversifikasiya metodları 7. Investisiya qərarlarının alınması 8. Innovasiyanın mahiyyəti 9. Innovasiyanın təşkili 10. Müəssisənin innovasiya fəaliyyətinin istiqamətləri Mənbə: [Mühazirə materialları, 1-9]	2	2	
Cəmi		10 saat	10 saat	

XI. Fənn üzrə tələblər: Tələbələr mühazirə və seminar məşğələlərində fəal iştirak etməli, verilən tapşırıqları vaxtında yerinə yetirməli, investisiya layihələrinin təhlili və qiymətləndirilməsi

üzrə praktik işlər hazırlamalı, müstəqil arasdırmalar aparmalı, təqdimatlar etməli və kollokviumlarda iştirak etməlidirlər. Fənn üzrə nəzəri biliklərin mənimsənilməsi, investisiya qərarlarının əsaslandırılması, risklərin qiymətləndirilməsi və portfel idarəetməsi üzrə bacarıqların nümayiş etdirilməsi tələb olunur.

XII. Fənnin tədrisi üçün nəzərdə tutulan tədris və öyrənmə metodları:

- müəhazirə, seminar, praktiki tapşırıqlar;
- təqdimat və müzakirə;
- debat;
- müstəqil iş/araşdırma.

XIII. Fənn üzrə təlim nəticələri:

- İnvestisiya, risk və gəlir anlayışlarını ətraflı izah etmək bacarığına;
- Müəyyənlik və qeyri-müəyyənlik şərtlərində investisiya qərarlarını almaq bacarığına ;
- Qiymətli kağızları qiymətləndirilməsi üsullarına istifadə etmək bacarığına;
- Törəmə maliyyə məhsulları izah etmək və təhlil etmək bacarığına;
- Portfelin yaradılması və idarəetməsi bacarığına;
- İnvestisiyaları təhlil etmək bacarığına.

XIV. Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi

XV. Kollokvium sualları:

1. İnvestisiya anlayışı və onun iqtisadi mahiyyəti
2. Sənayenin investisiya təsnifatı
3. İnvestisiya fəaliyyətinin dövlət tənzimlənməsi
4. İnvestisiya fəaliyyətinin obyektləri və subyektləri
5. Xarici investisiyaların əsas istehsal sahələrinə cəlb olunmasının əhəmiyyəti
6. İnvestisiya layihələrinin təsnifləşdirilməsi
7. Müəssisənin təsərrüfat daxili maliyyə ehtiyatları
8. Kapital qoyuluşunun maliyyələşdirmə mənbələri
9. Maliyyə investisiyaları portfelinin formalaşdırılması
10. İnnovasiyanın mahiyyəti.

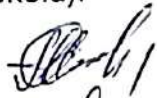
XVI. İmtahan sualları:

1. İnvestisiya anlayışı və onun iqtisadi mahiyyəti
2. Fənnin məqsədi və vəzifələri
3. İqtisadiyyatın investisiya təminatının nəzəri əsasları
4. Investorun hüquq və vəzifələri
5. Sənayenin investisiya təsnifatı
6. İnvestisiya fəaliyyətinin hüquqi və iqtisadi əsasları
7. İnvestisiya siyasətinin prinsipləri
8. İnvestisiya fəaliyyətinin dövlət tənzimlənməsi
9. İqtisadi sahələrin dinamik inkişafında investisiya qoyuluşunun mahiyyəti
10. İnvestisiya fəaliyyətinin obyektləri və subyektləri
11. Xarici investisiyaların əsas istehsal sahələrinə cəlb olunmasının əhəmiyyəti
12. Müəssisələrin əsaslı fondlarının bərpasında və yenidən qurulmasında investisiyanın tətbiqi mexanizmləri
13. Sənaye sahələrində yeni texnologiyaların tətbiqində investisiyanın iqtisadi mahiyyəti.
14. İnvestisiya layihələrinin mahiyyəti
15. İnvestisiya layihələrinin təsnifləşdirilməsi
16. İnvestisiya layihələrinin əsas bölmələri
17. İnvestisiya layihəsinin işlənməsində texniki-iqtisadi əsaslandırmanın rolu
18. Müəssisənin təsərrüfat daxili maliyyə ehtiyatları
19. İnvestisiya qoyuluşunda aktivlərin iqtisadi mahiyyəti
20. İnvestisiya qoyuluşlarının səmərəliliyinin qiymətləndirilməsində zaman faktorunun rolu
21. Riskin xarakterik xüsusiyyətləri
22. Risklərin idarə olunması
23. Layihə riskləri səviyyəsinə təsir edən amillərin tədqiqi
24. Kapital qoyuluşunun mahiyyəti
25. Kapital qoyuluşu formasında investisiyanın iqtisadiyyatda tətbiqi

26. Əsas fondların təkrar istehsalı formalarına görə kapital qoyuluşlarının növləri
27. Kapital qoyuluşunun maliyyələşdirmə mənbələri
28. Maliyyə investisiyaları portfelinin formalaşdırılması
29. İnnovasiyanın mahiyyəti
30. İnnovasiyanın təşkili

S/f (İnvestisiyanın idarə edilməsi) fənninin sillabusu 6004008 – "Mühasibat" ixtisasının təhsil proqramı, tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir.
Sillabus "Maliyyə idarəetməsi və audit" kafedrasında müzakirə edilərək, təsdiq olunmuşdur ("02" "06" 2026-cı il "20" sayılı iclas protokolu).

Mühazirə üzrə fənn müəllimi:

b/m. Səriyyə Tağızadə

Seminar üzrə fənn müəllimi:

Nübar Əhədova

Kafedra müdiri:

dos. Əlixan Bədəlov